NVI Förstudie av Sandemars Marina, Haninge kommun

Naturföretaget 2024

Förstudie och trädinventering: Alexandra Holmgren
Kompletterande inventering: Sara Janbrink
Kartor: Staffan Fridh
Rapport: Alexandra Holmgren
Kvalitetsgranskning: Ulrika Westling och Veronica Lindström
Datum rapport: 2024-05-25
Version: 2

Kontaktperson för denna rapport: alexandra@naturforetaget.se, 073-9333176

Utförare:
Naturföretaget
Organisationsnummer: 769620-4382
Vaksalagatan 6, 753 20 Uppsala
info@naturforetaget.se

Beställare:
Haninge kommun
Organisationsnummer: 212000-0084
Rudsjöterrassen 2
136 40 Handen
Tel: 086067000
Kartor publicerade med tillstånd av ESRI

Innehåll

Sammanfattning 4
Bakgrund 5
Metodik 5
  Naturvärdesinventering 5
  Landskapsområden 7
  Vattensystem 7
  Bedömning av Natura2000-naturtyp 7
  Särskilt skyddsvärda träd 7
  Rapportering av arter 8
  Arter inom artskyddsförordningen 8
  Tidigare arfynd och naturvärden 8
Övergripande beskrivning av området och dess naturvärden 8
  Övergripande beskrivning 8
  Beskrivning av landskapsområden 9
  Områdets naturvärden 9
  Fynd av naturvårdsarter 10
Skyddade och fridlysta arter 12
  Dokumenterad förekomst 12
  Trolig förekomst 12
  Särskilt Skyddsvärda träd 12
Beskrivning av naturvärdesbiotoper 14
Kommentarer 2024 23
  Rekommendation NVI 23
  Byggnaders placering 23
  Uppföljning NVI 23
Källor 24
  Litteratur 24
  Databaser 24
Bilaga 1. Karta över Särskilt Skyddsvärda Träd 1
Bilaga 2. Karta över naturvärdesbiotoper, uppdaterad 2
Bilaga 3. Naturvärdesbiotop 2, uppdaterad 3

Sammanfattning

Karlslunds Marina har önskemål om att uppföra en ny verkstadsbyggnad samt utöka ytorna för båtuppställning på sitt nuvarande område, fastigheten Sandemar 1:2, intill Dalarövägen mellan Gålö och Dalarö. Det inventerade området består av en marina som har funnits länge på platsen. Det består av flera byggnader, varav flera har uppförts utan bygglov, grusplaner där båtar hålls uppställda på vintern och några mindre naturbiotoper. Stadsbyggnadsförvaltningen har ålagt Karlslunds Marina att säkerställa att erforderlig hänsyn till befintliga naturvärden tas för att önskad plan ska kunna genomföras.

Naturföretaget har därför fått i uppdrag att utföra en Förstudie Bas enligt SS199000:2023 och SIS/TS 199002:2023 för att bedöma tillförlitligheten i en tidigare gjord NVI, utförd enligt SS199000:2014 av Greensway AB 2017, och att arbeta om den enligt SS199000:2023. I den rapporten ingick även en inventering av skyddsvärda träd. I Naturföretagets uppdrag ingick dessutom att utföra en mer exakt inventering av Särskilt skyddsvärda träd och att säkerställa att spridningskorridorer för sällsynta eklevande arter inte stängs på grund av byggnadernas framtida placering.

Totalt har sju naturvärdesbiotoper klassats inom det inventerade området enligt Greensway 2017. Dessa består av ett par ekholmar, en hassellund och en strandäng. Arealen av de klassade områdena uppgår till 10,5 ha. Naturföretaget bedömer att naturvärdesinventeringen från 2017 av Greensway AB är utmärkt utförd och har inget att invända mot klassningarna baserat på standarden från 2014. I konverteringen från den gamla standarden till den nya sjönk klassningen biotop nr 4, 6 och 7 eftersom det nu är möjligt att tycka att Visst artvärde och Visst biotopvärde kan ge Visst naturvärde vilket vi bedömer som en mer passande naturvärdesklass för de biotoperna. Det var inte möjligt i den tidigare standarden, där man då med automatik erhöll Påtagligt naturvärde. I flera fall har vi på Naturföretaget bedömt ett högre antal av de inventerade arterna som naturvärdesarter. Det har dock inte i något fall bidragit till att höja naturvärdet.

Många av ekarna inom området är gamla och 18 träd, 17 av de som inventerades 2017 och ytterligare ett som tillkom vid denna inventering, uppfyller kriterierna för Särskilt Skyddsvärda träd. Dessa hade redan mätts in vid tidigare inventeringar, men med hjälp av geodetisk mätning på Bjerkings har Naturföretaget gjort högprecessionsmätningar av trädens koordinater på Marinan den 7 februari 2024. Vid fältbesöket konstaterades också att det viktigaste spridningssambandet för eklevande arter är det som följer Dalarövägen och biotop 2,3 och 5. Ekar dör av att långsiktigt skuggas alltför mycket. Vid placering av de nya huskropparna bör därför hänsyn tas till ovan nämnda spridningssamband och att ekarna inte kan överleva permanent beskuggning. Vid samma fältbesök framkom att biotop 2 har utsatts för upplag av muddermassor, grävningar och annan åverkan sedan inventeringen 2017. Röjning har skett vilket å andra sidan kan ha en positiv effekt på områdets ekar och kärlväxtflora. Därmed har förutsättningarna för de tidigare klassningarna ändrats och det beslutades att en uppföljande inventering behövde utföras. En uppföljande NVI av naturvärdesbiotop 2 utfördes 8 maj 2024. Den resulterade i att biotopen krympte till ytan, men att bedömningen av naturvärdet kvarstod (bilaga 2 och 3).

Naturvärdesbiotoperna bör fortsätta skötas som de gör, med röjning så att ekarna inte skuggas.

Enligt uppgift från personalen ska hasselmus ha observerats många gånger på marinan. Inga fynd finns rapporterade i artportalen. Vi rekommenderar därför en artutredning av hasselmus.

Föreliggande förstudie omfattar inte de marina miljöerna.

Bakgrund

Karlslunds Marina har önskemål om att uppföra en ny verkstadsbyggnad, uppföra båthallar samt utöka ytorna för båtuppställning på sitt nuvarande område intill Dalarövägen mellan Gålö och Dalarö. Stadsbyggnadsförvaltningen har ålagt Karlslunds Marina att säkerställa att erforderlig hänsyn till befintliga naturvärden tas för att önskad plan ska kunna genomföras.

Naturföretaget har därför fått i uppdrag att utföra en Förstudie Bas enligt SS199000:2023 och SIS/TS 199002:2023 för att bedöma tillförlitligheten i en tidigare gjord naturvärdesinventering (NVI) från 2017, utförd enligt SS199000:2014 av Greensway AB 2017, och att arbeta om den enligt SS199000:2023. I den tidigare naturvärdesinventeringen ingick även inventering av skyddsvärda träd. I Naturföretagets uppdrag ingick att utföra en ny och mer exakt inventering av Särskilt skyddsvärda träd och att säkerställa att spridningskorridorer för sällsynta eklevande arter bibehålls även med byggnadernas framtida placering. Föreliggande förstudie omfattar inte de marina miljöerna.

Metodik

Naturvärdesinventering

Denna naturvärdesinventering utfördes på förstudienivå bas. NVI på förstudienivå omfattar inga fältbesök, utan bedömningar av naturvärden görs endast utifrån befintliga uppgifter. Denna förstudie är framförallt baserad på en inventering från juli 2017 men omarbetas i detta PM enligt svensk standard för Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald (SS 199000:2023). Fältbesök utfördes 7 februari 2024 för att utföra trädinventering. Besöket låg utanför säsong för NVI men inventering av särskilt skyddsvärda träd kan i sitt grundutförande utföras året om. Eftersom inga fältbesök har utförts inom säsong för bedömning av NVI är alla ombedömningar av naturvärdesbiotoperna i konverteringen till den nya standarden preliminära.

Efter konverteringen ansågs en uppföljande inventering krävas av naturvärdesbiotop 2 enligt svensk standard för Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald (SS 199000:2023). Inventeringen utfördes den 8 maj 2024.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera områden (naturvärdesbiotoper) som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesklassen baseras på områdets biotopvärde och artvärde. Biotopvärdet bedöms utifrån biotopens tillstånd, sällsynthet och ekologiska funktion. Artvärdet bedöms utifrån förekomst av värdearter och organismsamhällen samt artdiversitet. Värdearter är ett begrepp som används för arter som är lämpliga att använda vid naturvärdesklassning av biotoper genom att de har betydelse för biologisk mångfald eller indikerar att ett område har det (figur 2). Hit räknas de flesta naturvårdsarter, bortsett från arter som är allmänt spridda och saknar signalvärde. Biotop- och artvärde vägs sedan samman i bedömningen av biotopens naturvärde (figur 1).

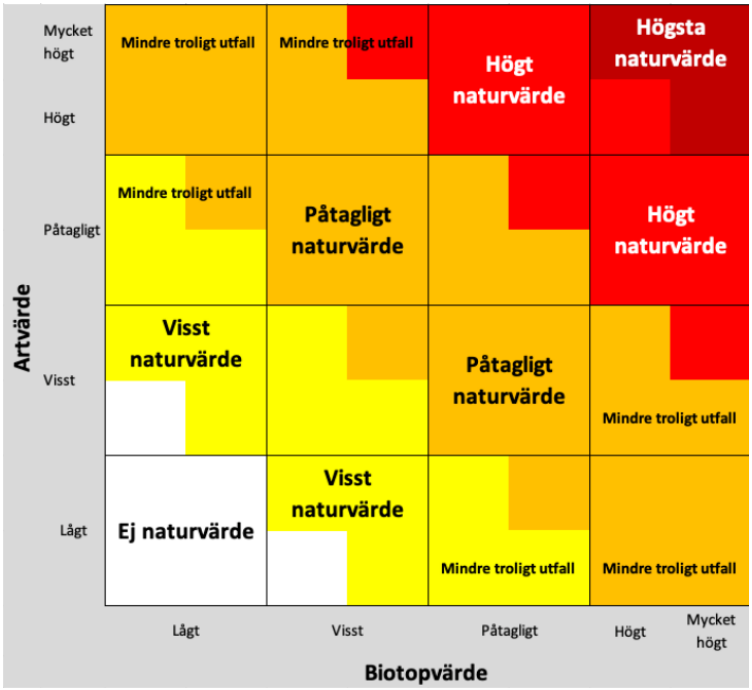

Figur 1. Matris som visar hur utfallet för artvärde respektive biotopvärde leder till en viss naturvärdesklass. Källa: SS 199000:2023.

Naturvärdesbedömningen resulterar i antingen lågt naturvärde (områden av ingen eller ringa betydelse för biologisk mångfald) eller någon av följande naturvärdesklasser:

Klass 1, Högsta naturvärde. Varje enskilt område bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå. Områden med Högsta naturvärde bör därmed generellt undantas från exploatering.

Klass 2, Högt naturvärde. Varje enskilt område bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Motsvaras ungefär av t.ex. Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, våtmarksinventeringens klass 1 och 2 och skogsbrukets klass Urvatten. Områden med Högt naturvärde bör därmed generellt undantas från exploatering.

Klass 3, Påtagligt naturvärde. Den totala arean av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald. Motsvaras ungefär av Skogsstyrelsens biotop med naturvärde, Våtmarksinventeringens klass 3 och 4 och skogsbrukets klass Naturvatten.

Klass 4, Visst naturvärde. Den totala arean av dessa områden har viss betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald. Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, t.ex. äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Värdearter
Värdearter är ett samlingsbegrepp som används vid naturvärdesbedömning för arter som har betydelse för biologisk mångfald eller indikerar att ett område har det. I begreppet ingår rödlistade arter, signalarter, typiska arter, fridlysta arter, sällsynta arter samt nyckelarter, utom de som är allmänt spridda och saknar signalvärde.

Rödlistade arter
Arter där utdöenderisken har klassificerats enligt IUCN:s system som DD, NT, VU, EN, CR eller RE enligt svenskt myndighetsbeslut. Rödlistan uppdateras vart femte år av SLU Artdatabanken. Vissa rödlistade arter är också fridlysta, men inte alla.

Signalarter
Arter som med sin närvaro indikerar att ett område har höga naturvärden. Frekvens och kombination av signalarter kan dessutom förstärka eller ge ytterligare information om områdets naturvärdeskvalitet.

Fridlysta arter
Arter som är förtecknade i artskyddsförordningen (2007:845) och skyddade enligt fridlysningsreglerna. Flera av de fridlysta arterna är också rödlistade, men inte alla.

Typiska arter
Arter som indikerar bevarandestatus för olika N2000-naturtyper.

Nyckelarter
Arter som har stor betydelse för ekosystemet och dess ingående arter.

Figur 2. Definition av begreppet värdearter.

Landskapsområden

Inventeringsområdet och dess omgivningar delas in i landskapsområden utifrån landskapets nyckelkaraktärer, med tyngdpunkt på det som har störst betydelse för biologisk mångfald. Landskapsområden med särskild betydelse för biologisk mångfald pekas ut som värdelandskap.

Vattensystem

Alla ytvatten som ingår i inventeringsområdet och finns med i Lantmäteriets allmänna kartmaterial redovisas i en karta. För hav, sjöar, vattendrag och avrinningsområden som finns med i Vattenkartan (VISS) redovisas den senaste klassificeringen av ekologisk status eller potential.

Bedömning av Natura2000-naturtyp

I naturvärdesinventering enligt svensk standard ingår att bedöma om inventeringsbiotop innehåller biotoper av s.k. Natura 2000-naturtyp, utifrån naturlighetskriterier enligt Naturvårdsverkets vägledningar för respektive naturtyp. Att en naturvärdesbiotop uppnår kriterier för Natura 2000-naturtyp innebär inte per automatik att området är skyddat, områdesskydd gäller bara för av länsstyrelsen formellt utpekade Natura 2000-områden.

Särskilt skyddsvärda träd

I bedömningen av särskilt skyddsvärda träd används kriterier och definitioner enligt Naturvårdsverkets metodik för inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet (Naturvårdsverket, 2021). Träd som omfattas av inventeringen är:

- Jätteträd: Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter på det smalaste stället upp till brösthöjd (1,3 m).

- Mycket gamla träd: Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.
- Grova hålträd: Levande eller döda träd som är grövre än 40 cm i diameter (minst 125 cm i omkrets) i brösthöjd och har utvecklad hålighet (minst 3 cm i diameter) i veden av stam eller gren.

För varje särskilt skyddsvärt träd noteras trädslag, omkrets, trädstatus (levande/dött stående/dött liggande), typ av skyddsvärt träd (jätteträd/mycket gammalt träd/grovt hålträd) och foto togs. Hela området söktes igenom för att säkerställa att alla särskilt skyddsvärda träd hade kommit med i inventeringen.

Mätningarna av särskilt skyddsvärda träd utfördes den 7 februari med:

Fältdator; Trimble TSC7
GNSS-RTK ; Trimble R10
Totalstation; Trimble S7
Beräknat med TopoCAD V.2023
i SWEREF 991800

Särskilt skyddsvärda träd rapporteras in till ArtDatabanken. Träddata levereras till kunden i samband med leverans av färdigt PM.

Rapportering av arter

Alla naturvårdsintressanta arter rapporteras in till Artportalen. För rödlistade och fridlysta arter tas en koordinat för varje förekomst, med undantag för om många förekomster av samma art finns i samma naturvärdesbiotop. Övriga naturvårdsintressanta arter rapporteras vanligtvis med en koordinat per biotop som de förekommer i. Naturföretaget följer Artdatabankens regler för dokumentering och delning av information om skyddsklassade artobservationer.

Arter inom artskyddsförordningen

Arter som omfattas av juridiskt skydd enligt artskyddsförordning (2007:845) tas upp under rubriken Fridlysta arter. Där sammanfattas vilka fridlysta arter som har påträffats i området, och vad fynden kan innebära vid en eventuell exploatering.

Tidigare arfynd och naturvärden

Tidigare artfynd från området har inhämtats från Artdatabanken. Uppgifter om naturvärden och områdesskydd har inhämtats från Skogsstyrelsens karttjänst Skogens pärlor och Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur. Information om vattenförekomster har inhämtats från VISS. Föreliggande NVI baserar sig på en tidigare NVI (Greensway 2017)

Övergripande beskrivning av området och dess naturvärden

Övergripande beskrivning

Området ligger mellan Dalarövägen och Östersjön, och består av dels uppställningsplatser för båtar och dels av trädholmar. I strandkanten finns svämområden med vass, videarter och al och en strandäng. Trädholmarna är bevuxna med lövskog, dominerade av ekar. En del av ekarna är väldigt grova och gamla. Området är ca 10,5 ha stort och lutar bitvis ner mot vattnet.

Det finns ett par mindre vattendrag inom området som sannolikt omfattas av generellt strandskydd (se Strandskydd).

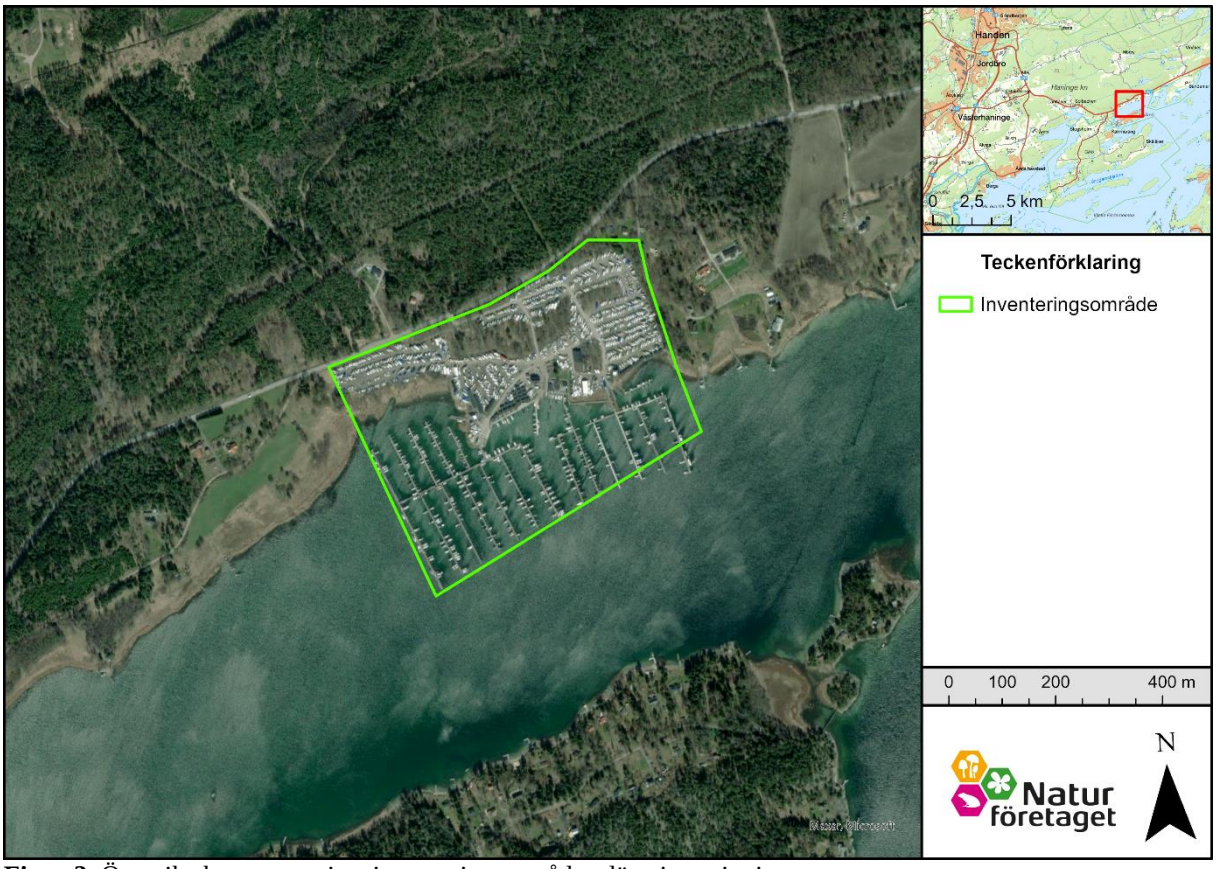

Figur 3. Översiktskarta som visar inventeringsområdets läge i omgivningen.

Beskrivning av landskapsområden

Hela inventeringsområdet är kraftigt påverkat av mänsklig aktivitet och bedöms därför vara en bebyggelse-landskapsbiotop utan högre värden. Utanför området finns ett eklandskap och ett strandängslandskap som däremot bedöms vara värdelandskap.

Områdets naturvärden

Fastigheten Sandemar 1:2 som omfattar hela inventeringsområdet har en relativt stor variation av olika naturtyper karakteristiska för Östersjöns kustregioner. Detta trots att andelen gröna ytor inom området är relativt liten, och att marken till största delen utgörs av hårdlagd mark för båtupplag samt hus och bodar kopplade till marinans verksamhet.

En viss kalkpåverkan genom jordmånen bekräftas av floran som är karaktäristisk för lundmiljöer på frisk och mullrik mark, framförallt i hassellunden. I mindre partier med berg i dagen finns en flora karaktäristisk för torrbackar. En smalare remsa ner mot vattnet i den västra delen av området som inte exploaterats är idag till stora delar igenvuxen med vass och vissa träd och buskar. I östra delen av strandområdet finns ett stråk av alsumpskog. Historiskt har området sannolikt hävdats med bete.

På ett antal mindre områden finns ädellövdominerad trädklädd mark. Flera av ekarna på dessa holmar är mycket gamla och grova, har hål eller har dött och blivit till högstubbar och lågor, och har därför en status som särskilt skyddsvärda.

Norrut gränsar området mot väg 227. Här finns en smal remsa med trädklädd mark inom investeringsområdet med framförallt några riktigt gamla ekar. Österut gränsar området mot en nyckelbiotop, vars spets också överlappar med inventeringsområdet, där flera värdefulla ekar finns och som är klassat som regionalt naturintresse. I väster gränsar inventeringsområdet mot en idag ohävdad ängsmark.

Vid fältbesöket 2024 noterades att naturvärdena i området har påverkats sedan inventeringen 2017. Bland annat noterades muddermassor i biotop 2. Ett av de träd som listades av Greensway 2017 har avverkats och ett nytt har tillkommit 2024. Biotoperna var vid fältbesöket 2024 nyröjda.

Fynd av naturvårdsarter

Under inventeringen 2017 hittades flest naturvårdsarter på de äldre ek- och tallhöjderna i området (tabell 1) Flera av fynden är signalarter eller typiska arter som är knutna till ädellövskogar och hävdade gräsmarker. De fridlysta arterna blåsippa och gullviva påvisade förekomst av kalk i marken. Tre rödlistade arter påträffades i området, samtliga i biotoperna med ädellöv. Lunglav (NT) sågs i en äldre ek och ekticka (NT) noterades på ett par gamla ekar. Dessutom fanns det en trädformad ask (EN).

I rapporten från 2017 användes inte Typiska arter i bedömningarna. De fanns i artlistorna, men tillräknades ingen betydelse. Enligt SIS räknas de som värdearter och listas därför med de andra värdearterna i detta PM (tabell 1). Inga äldre fynd av naturvårdsarter finns inom de terrestra delarna av området.

Tabell 1. Naturvårdsarter som påträffades inom området vid inventeringen 2017. Rödlistade arter: med förkortningar enligt rödlistan 2020. Signalarter: arter som är utpekade som signalarter enligt Skogsstyrelsen (SKS), ängs- och betesmarksinventeringen (ÄoB) eller Trafikverkets inventering av artrika vägkantsmiljöer (TRV). Fridlysta arter: arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen (4–9 §§). Typiska arter: arter som är lämpliga indikatorer på en Natura 2000-naturtyps bevarandestatus. Värdearter: arter som har särskild betydelse för biologisk mångfald eller indikerar att ett område har det. Övriga naturvårdsarter: arter som enligt Naturföretaget indikerar naturvärde.

Artnamn	**Rödlista 2020**	**Signalart**	**Fridlyst art**	**Typisk art**	**Värdeart**	**Kommentar**
Kärlväxter						
Ask *Fraxinus excelsior*	EN				X	
Bergslok *Melica nutans*		X			X	Signalart enl. TRV
Blåsippa *Hepatica nobilis*		X	X		X	Fridlyst enl. 9 §. Signalart enl. SKS.
Fackelblomster *Lythrum salicaria*				X	X	Typisk art för 6430
Fläderv änderot *Valeriana sambucifolia*				X	X	Typisk art för 6430
Fyrkantig johannesört *Hypericum maculatum*		X			X	Signalart enl. TRV
Gulmåra *Galium verum*		X			X	Signalart enl. ÄoB och TRV.
Gulsporre *Linaria vulgaris*		X			X	Signalart enl. TRV

Artnamn	Rödlista 2020	Signalart	Fridlyst art	Typisk art	Värdeart	Kommentar
Gullviva *Primula veris*		X	X	X	X	Fridlyst enligt 9 §. Signalart enl. ÄoB och TRV. Typisk art för bl a 9070 Trädklädd betesmark och 6270 Silikatgräsmarker
Gökblomster *Lychnis flos-cuculi*		X		X	X	Signalart enl. TRV. Typisk art för 6430, Högörtängar
Kärleksört *Hylotelephium telephium*		X			X	Signalart enl. TRV
Liljekonvalj *Convallaria majalis*			X	X	X	Fridlyst enl 9§ i Sörmland, Typisk art 9190, näringsfattig ekskog
Lundkovall *Melampyrum nemorosum*		X			X	Signalart enl. ÄoB och TRV
Nyponros *Rosa dumalis*		X			X	Signalart enl. TRV
Stor blåklocka *Campanula persicifolia*		X			X	Signalart enl. ÄoB, Typisk art 6270 Silikatgräsmarker
Teveronica *Veronica chamaedrys*		X			X	Signalart enl. TRV
Vårärt *Lathyrus vernus*		X		X	X	Signalart enligt SKS, Typisk art i bl a 9160, Näringsrik ekskog
Ärenpris *Veronica officinalis*		X			X	Signalart enl. TRV
Lavar						
Lunglav *Lobaria pulmonaria*	NT	X			X	Signalart enligt SKS. Typisk art bl a 9160 Näringsrik ekskog, 9070 Trädklädd betesmark
Svampar						
Ekticka *Fomitiporia robusta*	NT			X	X	Typisk art 9020, Nordlig ädellövskog

Strandskydd

Det generella strandskyddet är ett lagligt skydd som gäller inom 100 meter från alla hav, sjöar och vattendrag (7 kap. 13-18 §§ MB). I enstaka fall kan skyddet ha utökats till 300 meter, eller ha upphävts av Länsstyrelsen. Strandskyddets syfte är att bevara allemansrättslig tillgång till strandområden, liksom att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Inom strandskyddade områden är det bland annat förbjudet att utföra åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur eller växter. I inventeringsområdet finns vattenförekomster som omfattas av generellt strandskydd. Information om strandskyddet i området och eventuell upphävning av detta finns hos berörd kommun eller länsstyrelse.

Skyddade och fridlysta arter

Dokumenterad förekomst

Den utförda naturvärdesinventeringen visar att det inom området förekommer arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845). Fynden rör tre kärlväxter, blåsippa, gullviva och liljekonvalj. Här nedan presenteras en bedömning för hur dessa arter kan komma att påverkas av en eventuell exploatering.

För alla arter som är skyddade enligt 4a, 7, 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen bedöms eventuell påverkan på lokal, regional eller nationell bevarandestatus för arterna.

Kärlväxter:
Blåsippa (LC) - Fridlyst enligt 9 § artskyddsförordningen. Blåsippa sågs i flera skogspartier, såväl i som utanför utpekade naturvärdesbiotop. Arten är vanlig både i regionen och i kommunen på något kalkhaltig mark. Vi bedömer att dess bevarandestatus sannolikt inte riskerar att påverkas negativt av en eventuell exploatering, varken lokalt, regionalt eller nationellt.

Gullviva (LC) - Fridlyst enligt 9 § artskyddsförordningen. Gullviva sågs i flera skogspartier, såväl i som utanför utpekade naturvärdesbiotop. Arten är vanlig både i regionen och i kommunen på något kalkhaltig mark. Vi bedömer att dess bevarandestatus sannolikt inte riskerar att påverkas negativt av en eventuell exploatering, varken lokalt, regionalt eller nationellt.

Liljekonvalj (LC) – regionalt fridlyst i Södermanland. Arten är vanlig både i regionen och i kommunen. Vi bedömer att dess bevarandestatus sannolikt inte riskerar att påverkas negativt av en eventuell exploatering, varken lokalt, regionalt eller nationellt.

Trolig förekomst

Personal på marinan har enligt uppgift sett hasselmus (LC) ett flertal gånger. Den är fridlyst enligt 4a § artskyddsförordningen (2007:845).

Särskilt Skyddsvärda träd

Skyddsvärda träd hade redan mätts in vid tidigare inventeringar av Länsstyrelsen Stockholm samt Greensway (2014 resp 2017), men med hjälp av Geodetisk mätning på Bjerkings har Naturföretaget gjort högprecessionsmätningar av de tidigare utpekade trädens koordinater på Marinan den 7 februari 2024 (se Bilaga 1). Vid fältbesöket 2024 noterades att ett träd (nr 3, en björk) har avverkats och en gammal ek har tillkommit (nr 6,2).

Tabell 2. Inom inventeringsområdet inmättes och bedömdes 18 träd, varav 14 var utpekade som skyddsvärda av länsstyrelsen i Stockholms län (Greensway 2017). Stamdiameter och koordinater tillkommer 2024.

Träd nr	Typ	Art	Stamdiam 2024	Kommentar (2017)
1	Jätteträd	Ek	115	Hål men ej mulm
2	Jätteträd	Ek	110	Mkt insektsangrepp, viss mulm
3	-	Björk	Avverkad 2024	Mulm & björkticka

4	Mycket gammalt träd >200 år	Ek	80	Oklar koordinat, mkt grova döda grenar
5	Jätteträd	Ek	110	Oklar koordinat, grov m mkt grova grenar
6,1	Jätteträd	Ek	110	Flera grova döda/döende grenar
6,2	Mycket gammalt träd >200 år	Ek	80	(Tillkom 2024)
7	Hålträd	Ek	90	Skada nere, mulm. Mkt insektsangrepp
8	Högstubbe, fd Jätteträd	Ek	100	Savflöde, bålgetingbo, lunglav, mulmhål nere
9	Jätteträd	Ek	110	Grov m mkt grova grenar, ej mulm
10	Hålträd	Ek	55	Ganska ung o klen (dbh < 60)
11	Jätteträd	Ek	100	Små hål med mulm nere
12	Hålträd	Ek	80	Skada högt upp, stor oidentifierad ticka
13	Naturvärdesträd, ej SST	Ek	60	Grov o med många stora ektickor
14	Mycket gammalt träd >200 år	Ek	90	Grov med mkt grova döende grenar
15	Jätteträd	Ek	120	Mkt grova grenar, ej hål eller mulm
16	Jätteträd	Ek	110	Grov m grova döda grenar, ej hål eller mulm
17	Jätteträd	Ek	110	Mkt grova grenar, stamkvistad. Ej mulm
18	Jätteträd	Ek	100	Flerstammig, mkt insektsangrepp på grenar

Beskrivning av naturvärdesbiotoper

Inom området finns utpekade 7 naturvärdesbiotoper (2017, 2024). I detta kapitel beskrivs de numrerade biotoperna i text och bild. Naturvärdesbiotopernas läge i inventeringsområdet syns i kartbilden i figur 5. De ursprungliga beskrivningarna av naturvärdesbiotoperna från 2017 följs av en kommentar som förklarar den nya bedömningen från Naturföretaget.

Tabell 3. Sammanfattning av biotoperna och deras naturvärdesklasser.

Biotopnummer	Namn	Naturvärdesklass
1	Strandäng och Vassbälte	3
2	Hassellund	2
3	Ekbacke	2
4	Ekbacke på berg i dagen	4
5	Skogskant mot väg	2
6	Mindre ekhage	4
7	Alsumpskog	4

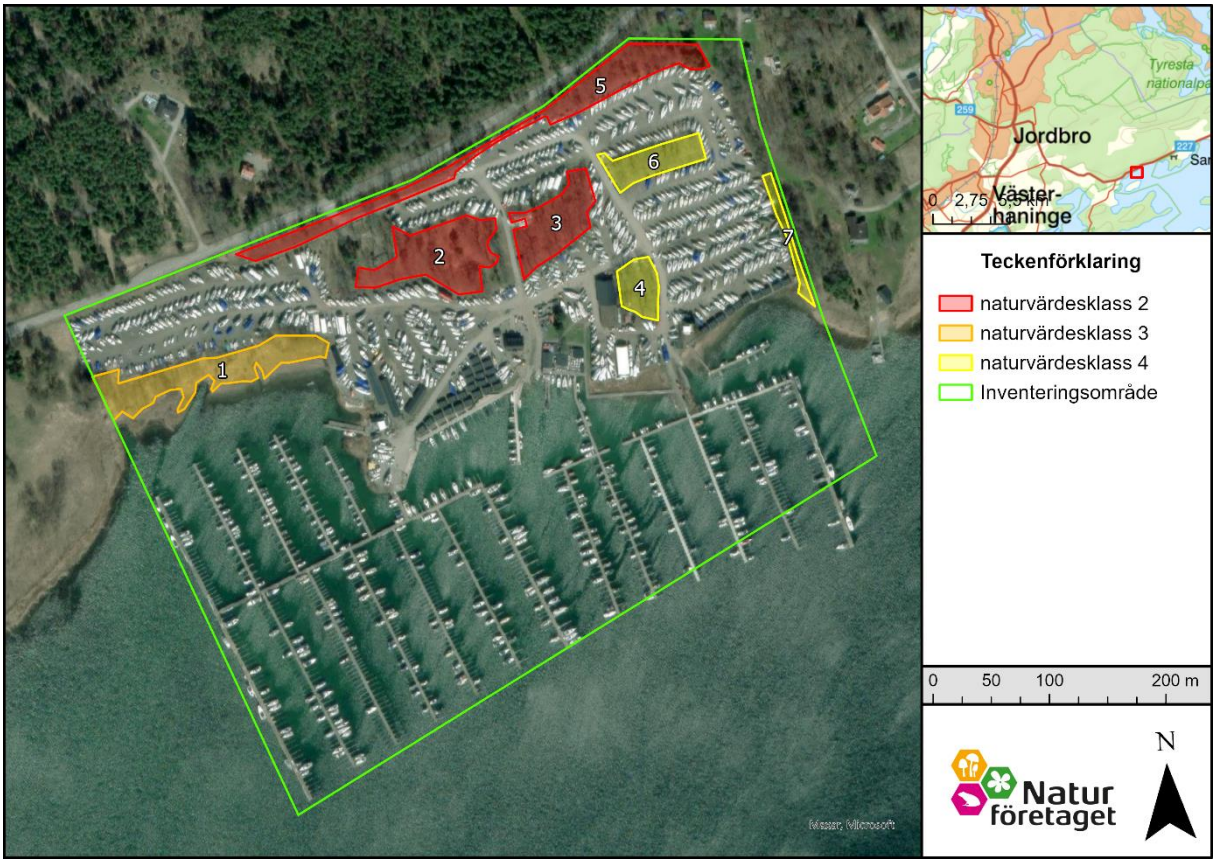

Figur 4. Kartbild över inventeringsområdet med avgränsade och numrerade naturvärdesbiotoper, färglagda efter bedömt naturvärde enligt klassningen i SIS-standarden**.** Övriga ytor inom inventeringsgränserna som ej färglagts har lågt naturvärde. Kartbilden visar naturvärdesbiotopernas avgränsning efter fältbesöket den 8 maj, med en något förminskad naturvärdesbiotop 2.

1. Strandäng och vassbälte

Naturtyp	Sjö	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SJ349 Vasstrand	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	3	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Visst	Greensway 2017: Biotopen utgör av en strandnära zon mellan en grusplan (den senast utfyllda i området) samt vattnet. Biotopen är långsträckt utmed stranden och ca 100 m brett där det är som bredast. Största delen av biotopen domineras av vass som inte bara finns i vatten utan även i ett relativt brett bälte som i alla fall sommartid är helt torrlagt. Sannolikt har det området historiskt varit en betad strandäng som efter upphört bete har koloniserats av vassen i vattnet. Fortfarande finns partier och vassluckor med en något rikare flora av veketåg, skogssäv, älggräs, strandlysing, strandvänderot, strandkvanne, fackelblomster, kärrsilja, gulvial, gulmåra och stormåra samt enstaka, kärrtistel och gökblomster. En stor del av den flora som är typisk för östersjöns strandängar verkar saknas i biotopen, såsom gulkämpar, ormrot m.fl. I biotopen finns ett antal äldre alar, några björkar samt yngre hassel på de torrare partierna. En del yngre ask (NT) förekommer också. En rosenfink (NT) har hörts inom marinens område (2016, 2017) och buskmiljöerna mot strandängen är sannolikt en lämplig miljö för denna. Vassbältets yttre delar, i vattnet, utgör sannolikt en gynnsam miljö för flera fågelarter och fiskar (se stycket landskapsbiotop samt det marina naturvärdesbiotopen). En sjungande rörsångare noterades vid besöket.	
Artvärde	Visst		
Natura 2000-naturtyp	Saknas		
Naturvårdsarter	Fackelblomster, flädervänderot, gulmåra, gulsporre, gökblomster, rosenfink		
Motivering till klassning			
Klassningen från 2017 bibehålls. Biotopvärdet motiveras av att vassbältet har en viss ekologisk funktion och att strandängar är en mindre vanlig biotop. Tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt. Artvärdet knyts till måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde: ett par typiska arter och signalarter och en rödlistad art. Asken räknas trots att den är rödlistad inte som värdeart då den ännu är ung.			

2. Hassellund

Naturtyp	Skog-och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK52 Hässle	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	2	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Påtagligt	Greensway 2017: Äldre hassellund med väl utvecklade hasselbuketter med både döda och yngre levande stammar. En del större och riktigt gamla hasselbuketter förekommer också i biotopen vilket tyder på en lång kontinuitet hos hasselbeståndet. Den flerskiktade vegetationen ger goda förutsätningar för bland annat småfåglar. I biotopen finns också spridda äldre ekar, björkar samt flera askar (NT). Två björkar och tre ekar i biotopen är att betrakta som naturvärdesträd då de är både grova och gamla med grova döda eller döende grenar samt en grov och varierad barkstruktur. Några enstaka tallar samt någon asp och sälg finns också i området. Biotopen har relativt höga mängder död ved av både hassel, ek och björk. Vanliga vedsvampar såsom björkticka och fnöskticka på björk och ekmussling på ek förekommer i viss omfattning. Markvegetation utgörs av en ganska artrik lundvegetation i form av bl a liljekonvalj, lundkovall, spenört, blåsippa, vårärt, örnbräken, lundbräken liksom gräsen ängskavle och lundgröe. Dessutom finns inslag av en mängd andra gräs och örter, så som bergslok, midsommarblomster, revfingerört, smultron, kabbleka, trädgårdssyra, vanlig kärleksört, doftnäva, vitsippa, getrams, ärenpris, teveronika och flenört. De utvecklade och varierade hasselbuketterna med mycket död ved innebär gynnsamma förutsättningar för flera arter av insekter, kryptogamer och fåglar. Hassellundar betraktas som en hänsynskrävande biotop (Skogsstyrelsen 2014) Kommentar: Ovanstående beskrivning motiverar bibehållen klassning enligt de förhållanden som rådde i biotopen 2017. Muddermassor och en
Artvärde	Påtagligt		
Natura 2000-naturtyp	Bitvis näringsrik ekskog 9160, Bitvis Trädklädd betesmark 9070		
Naturvårdsarter	Ask, bergslok, blåsippa, kärleksört, lundkovall, liljekonvalj, teveronica, vårärt, ärenpris		
Motivering till klassning			
Klassningen från 2017 bibehålls. Biotopvärdet motiveras av att hassellunden med sina grova buketter och ekarna med sin grova bark har en hög ekologisk funktion. Tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt och naturtypen bedöms som ovanlig. Artvärdet knyts till betydelsefulla förekomster av värdearter med Visst signalvärde och en vuxen ask (EN). Dessutom bedömdes artrikedomen vara hög. Totalt bedöms artvärdet därför som Påtagligt.			

	halvt nedgrävd tank har tillkommit senare vilket möjligen skulle påverka naturvärdet vid en ny inventering. Ytterligare några arter i inventeringen från 2017 kan räknas som värdearter. Några av dem är typiska och några är klassade som signalarter enligt TRV.

3. Ekbacken

Naturtyp	Skog-och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK6 Träddunge	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	2	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Påtagligt	Greensway 2017: Biotopen består i sin helhet av en ekbacke, sannolikt på relativt näringsrik mulljord med flera mycket gamla ekar. Flera dokumenterade som skyddsvärda träd i en tidigare inventering. Ek är det dominerande trädslaget och förutom de mycket gamla kartlagda ekarna finns många ekar som nästan når upp till samma naturvärdesklass. Dock saknas riktigt grova och gamla hålträdsekar, men flera av ekarna har mindre håligheter med mulm samt flertalet grova och döda grenar. Detta utgör tydliga värdeelement för biologisk mångfald. Biotopen är högst troligt en tidigare betesmark där miljön runt de äldre ekarna varit relativt öppen. Nu finns ett tydligt inslag av undervegetation i form av hassel, rönn, lönn och ask (NT), vilka också i ett par fall är trädformiga. Biotopen innehåller också någon enstaka äldre tall. Floran är relativt artrik och består av typisk lundvegetation i form av lundkovall, spenört, vitsippa, stor blåklocka och gräs som lundgröe, samt har en riklig förekomst av naturvårdsarterna blåsippa, vårärt och liljekonvalj. Vid en av de äldre ekarna observerades bålgeting (Vespa crabro) som sannolikt bor i ekens håligheter, detta är ingen naturvårdsart men brukar lyftas som en indikator kring värdefulla ekmiljöer (Nilsson, 2007). På samma ek växte även lunglav Lobaria pulmonaria (NT). Ekarna är fortfarande för unga och har för lite mulm för att hålla klassiska gammelek-insekter. Kommentar: Ytterligare några arter i inventeringen från 2017 kan räknas som värdearter. Några av dem är typiska och några är klassade som signalarter enligt TRV. Trädformad ask är (EN) i rödlistan 2020.	
Artvärde	Påtagligt		
Natura 2000-naturtyp	Bitvis näringsrik ekskog 9160		
Naturvårdsarter	Ask, blåsippa, bålgeting, liljekonvalj, lundkovall, lunglav, stor blåklocka, vårärt		
Motivering till klassning			
Klassningen från 2017 bibehålls. Biotopvärdet motiveras av att ekbacken har en hög ekologisk funktion. Tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt och naturtypen, med gamla ekar på kalkpåverkad mark, bedöms som ovanlig. Artvärdet knyts till vissa fynd av värdearter med särskilda krav på sin miljö, livskraftiga bestånd av flera signalarter och ett par rödlistade arter: lunglav (NT) och vuxen ask (EN). Dessutom bedömdes artrikedomen vara hög.			

4. Ekbacke på berg i dagen

Naturtyp	Skog- och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK6 Träddunge	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	4	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Visst	Greensway 2017: Biotopen utgörs av en liten relativt torr ekbacke med berg i dagen på några partier. Trädskiktet är glest och domineras av ek med inslag av några yngre askar. Ekarna är äldre men är inte av samma gamla, grova och värdefulla karaktär som ekarna i biotop 3. En del döda grövre grenar finns på en av ekarna. Vid östra kanten mot vägen ner mot båtbryggorna finns ett utvecklat buskskikt av nyponros. Floran på den västra sidan är av typisk torrbacke-karaktär med bergslok, vanlig kärleksört, stinknäva, ramslök, gulmåra och fyrkantig johannesört. På östra sidan är floran mer av lundkaraktär med bland annat lundkovall och naturvärdesarterna gullviva och blåsippa. Mycket påverkat biotop. Kommentar: Ytterligare några arter i inventeringen från 2017 kan räknas som värdearter. Biotopen är dock kraftigt påverkad och trädåldern måttlig. Därför sjunker biotopvärdet och därmed naturvärdesklassningen.
Artvärde	Visst		
Natura 2000-naturtyp	Delvis näringsrik ekskog 9160		
Naturvårdsarter	Blåsippa, fyrkantig johannesört, gulmåra, gullviva, kärleksört, lundkovall, liljekonvalj, nyponros, vårärt		
Motivering till klassning			
Naturvärdesklassningen från 2017 sänks, då biotopen är litet, isolerat och kraftigt påverkat av mänsklig aktivitet. Biotopvärdet motiveras av att kombinationen mellan den rikare ekmiljön med både lundkaraktär och torrbacke har en påtaglig ekologisk funktion. Tillståndet bedöms till dåligt och naturtypen bedöms som ovanlig. Artvärdet knyts till fynd av värdearter: Livskraftiga bestånd av flera signalarter och en vuxen ask (EN). Dessutom bedömdes artrikedomen vara hög.			

5. Skogskanten mot väg

Naturtyp	Skog- och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK6 Träddunge	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	2	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Påtagligt	Greensway 2017: En smal bård om ca 20 m på relativt frisk mulljord med flera mycket gamla ekar, varav många är dokumenterade sedan tidigare som skyddsvärda, och utgör ett mindre fragment av den sammanhängande ekbacke som sannolikt täckt stora delar av fastigheten tidigare. Den nordöstra kanten ingår i en nyckelbiotop som sträcker sig vidare åt nordöst på andra sidan en privat tomtmark som angränsar till planområdet. Floran är relativt artrik och består av typisk lundvegetation i form av naturvårdsarterna blåsippa, vårärt och liljekonvalj samt andra örter så som lundkovall, spenört, vitsippa och stor blåklocka, samt gräs som lundgröe. Ek är det dominerande trädslaget och förutom de mkt gamla dokumenterade ekarna finnas en ganska stor åldersspridning, från unga plantor till träd något yngre än de mest värdefulla. Riktigt grova och gamla hålträdsekar saknas, men flera av ekarna har mindre håligheter med mulm samt flertalet grova och döda grenar. På en ek påträffades också flera ektickor (NT). Detta utgör tydliga värdeelement för biologisk mångfald. Biotopen har också ett stort inslag av hassel, medan rönn, björk, asp och sälg förekommer i mindre utsträckning. Överlag är det ganska gott om död ved, både grövre ekved samt klenare stående död ved av hassel. Detta stärker förutsättningarna för biologisk mångfald ytterligare. Ekarna har antagligen för små håligheter med mulm för att hålla klassiska gammelek-insekter men med viss sannolikhet kan dock ett antal mindre krävande men relativt sällsynta insekter knutna till ek finnas i biotopen, men detta skulle kräva en riktad inventering för att fastställa. Kommentar: Bedömningen från 2017 kvarstår enligt beskrivningen ovan. Ytterligare några arter i inventeringen från 2017 kan räknas som värdearter. Några av dem är typiska och några är klassade som signalarter enligt TRV.	
Artvärde	Påtagligt		
Natura 2000-naturtyp	Delvis näringsrik ekskog 9160		
Naturvårdsarter	Blåsippa, ekticka, liljekonvalj, lundkovall, stor blåklocka, vårärt		
Motivering till klassning			
Naturvärdesklassningen från 2017 bibehålls. Biotopvärdet motiveras av att de många gamla ekarna, med mulm och död ved, tillgång till hassel och närheten till intilliggande ekmiljöer utgör ett viktigt spridningssam: allt detta skapar en påtaglig ekologisk funktion. Tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt och naturtypen bedöms som ovanlig. Artvärdet knyts till måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde och sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde, dvs ekticka (NT) och en vuxen ask (EN). Dessutom bedömdes artrikedomen vara relativt hög.			

6. Mindre ekhage

Naturtyp	Skog- och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK6 träddunge	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	4	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Visst	Greensway 2017: En ekbacke på frisk mark som i stora delar liknar biotop 3 - Ekbacken, men av något torrare karaktär. Biotopen saknar också de riktigt stora och gamla ekar som finns i biotop 3, vilket också innebär att värdefulla substrat som stora döda grenar och död ved saknas i stor utsträckning. Lokalen kan dock sägas vara en ”framtidslokal” med en god möjlighet till rekrytering av fina gammelekar inom ungefär 100 år, en kort tid i ett ek-perspektiv. I västra kanten finns ett område som domineras av ett tätt bestånd av mindre aspar medan det i öster även finns ett antal större aspar. Floran karaktäriseras av arter knutna till frisk lundmiljö, såsom spenört, stor blåklocka, knölsyska och naturvårdarterna liljekonvalj och vårärt. En utvecklad och ganska artrik flora av lund- och torrbackskaraktär. Generellt är markförhållandena något torrare än i biotop 3. Kommentar: Naturvärdesklassen sänks, då visst-visst kan bli klass 4 den nya standarden och det verkar mest troligt i detta fall då artförekomsterna är måttliga och ekarna yngre.
Artvärde	Visst		
Natura 2000-naturtyp	Delvis näringsrik ekskog 9160		
Naturvårdsarter	Liljekonvalj, stor blåklocka, vårärt		
Motivering till klassning			
Naturvärdesklassningen från 2017 sänks. Biotopvärdet motiveras av att tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt, men yngre ekar är inte så ovanliga så naturtypen kan inte bedömas som ovanlig. Artvärdet knyts till sparsamma förekomster av arter med måttligt-påtagligt signalvärde.			

7. Alsumpskog

Naturtyp	Skog- och buskmark	**Inventerare**	-
Biotoptyp	SK411 Strandskog	**Datum**	2024-01-25
Naturvärdesklass	4	**Beskrivning**	
Biotopvärde	Visst	Greensway 2017: Biotopen utgörs av en zon mellan en grusplan och staketet i den östra delen av marinan. Alsumpskogen fortsätter även på andra sidan staketet/fastighetsgränsen ett tiotal meter. Den aldominerade skogen finns i en mindre sänka som säsongsvis är vattenfylld. Sockelbildning hos alarna är ett tydligt tecken på detta. Alarna har en relativt hög ålder och diameterspridning och det förekommer också en del död ved, både stående och liggande. Någon enstaka ask (NT), hägg, björk och vide (obestämd art) finns också i biotopen. Marken domineras av strandlysing, älggräs och olika starrarter. Enstaka arter som snarare hör till den angränsande ruderatmarken/grusplanen, som flenört och rallarros, förekommer också. De döda alarna har också en del insektsangrepp, dock kunde inga naturvårds- eller rödlistade arter identifieras. De insektsangripna alarna utgör en god födokälla för många fåglar, bland annat hackspettar. Inga vedsvampar observerades vid inventeringen. Lövsumpskogar betecknas som en hotad Natura 2000-naturtyp. Biotopen har en stor åldersspridning samt en del död ved. Påverkad hydrologi på grund av den närliggande grusplanen liksom förekomst av ruderatväxter drar ner biotopvärdet. Med stor sannolikhet är området ett viktigt habitat för många arter av fåglar. Mycket tyder på att även artrikedomen av insekter och svampar är relativt hög. Kommentar: Det framgår inte i texten att asken är vuxen, så den stryks ur bedömningen. Sumpskogen är kraftigt påverkad, med asfalt och grusplaner runtom, så dess ekologiska funktion bedöms vara måttlig och även om naturtypen lövsumpskog är ovanlig så avses mer opåverkade miljöer än denna i Naturvårdsverkets Vägledning för svenska naturtyper.
Artvärde	Visst		
Natura 2000-naturtyp	Ej fullgod 9080		
Naturvårdsarter			
Motivering till klassning			
Naturvärdesklassningen från 2017 sänks. Biotopvärdet motiveras av att lövsumpskogar med socklar och god förekomst av död ved och vatten har en påtaglig ekologisk funktion. Däremot är hydrologin påverkad. Tillståndet bedöms till mellan bra och dåligt men påverkad sumpskog är inte ovanligt. Artvärdet baseras på förekomst av organismsamhälle med måttligt hög artdiversitet.			

Kommentarer 2024

Rekommendation NVI

Vid fältbesöket för trädinmätningen 7 februari 2024 utfördes även en översiktlig behovsanalys. Då framkom det att delar av området, framför allt biotop 2, har utsatts för åverkan. Bland annat noterades muddermassor och en halvt nedgrävd tank i biotopen. Området var snötäckt vid besöket i februari och det kan finnas mer påverkan än vad som noterades vid fältbesöket. Röjning har skett vilket däremot kan ha en positiv effekt på områdets ekar och kärlväxtflora. Därmed har förutsättningarna för de tidigare klassningarna ändrats. Dessutom noterades ett vattendrag vid besöket 2024 som inte har tagits upp i den förra NVIn. En ny NVI bör utföras.

Artutredning

Hasselmus ska ha observerats ett flertal gånger. En artutredning föreslås baserat på uppgifterna. I artportalen finns inga registrerade uppgifter om hasselmus på platsen. En inventering av lämpliga bomiljöer görs på hösten, efter lövfällning.

Spridningsanalys

Vid fältbesöket konstaterades att det viktigaste spridningssambandet är det som följer Dalarövägen och biotop 2,3 och 5. Områdena där har höga naturvärden knutna till ekar och ansluter till större skogsområde med ekinslag. Övriga biotop är fragmenterade och ligger i riktning mot vatten/bebyggelse, så spridningsmöjligheterna där är måttliga. Förutom samband för ekarter så är biotop 2,3 och 5 viktiga som generella spridningslänkar av grönmiljöer till gagn för många arter

Lunglaven (NT) är rödlistad bland annat på grund av sina svårigheter att spridas. Den är tung och ramlar ofta ner på marken. För att den ska kunna spridas från träd till träd krävs öppenhet mellan lämpliga, stora, grova lövträd som ask och ek. Även avgaser och beskuggning gör att lunglaven försvinner. Lunglaven signalerar att det borde kunna finnas andra naturvårdsarter som är svårare att hitta på de särskilt skyddsvärda träden.

Byggnaders placering

Ingen byggnad som bryter sambandet och skymmer ekarna bör uppföras mellan ovanstående biotop, ej heller söder om ekbackarna då ekarna inte tål att beskuggas utan dör av långvarig beskuggning.

Uppföljning NVI

Biotop 2 återinventerades vid besök den 8 maj 2024. Ingreppen medför att biotopen krymper till ytan, men klassningen bibehålls. Däremot omdefinieras biotopen från att vara en hassellund till att vara en ekbacke (Bilaga 2 och 3). Det gynnar många organismer om död ved av olika grovlekar från avverkning och röjning kan få ligga kvar i biotopen.

Den förmodade bäcken visade sig vara ett grävt dike genom biotopen ovan. Det är ett väldigt påverkat vattendrag och naturligheten är låg. Det har ett stort värde genom att vara en transportsträcka under bilvägarna för bland annat groddjur. Det är dock ingen bra miljö för fortplantning, därav bedömer vi att en uppföljande groddjursinventering inte krävs.

Källor

Litteratur

Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
Jordbruksverket 2017. Ängs- och betesmarksinventeringen – Metodik för inventering från och med 2016. Jordbruksverket, Rapport 2017:9.
Naturvårdsverket 2000. Svenska lövskogar och andra lövbärande marker. Naturvårdsverket, rapport 5081.
Naturvårdsverket 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 NV-04493-11.
Naturvårdsverket 2012. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Mål och åtgärder 2012—2016.
Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen 2022. Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk. PM. 2022-09-29.
Nitare, J. 2000. Signalarter – Indikatorer på skyddsvärd skog. Jönköping, Skogsstyrelsens förlag.
Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen.
SIS 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svensk standard SS 199000:2014.
SIS 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. Teknisk rapport SIS-TR 199001.
Strand, M., Aronsson, M. & Svensson, M. 2018. Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige – Artdatabankens risklista. Artdatabanken Rapporterar 21. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Databaser

Artfakta. Uttag av fynd av naturvårdsarter har gjorts ur databaserna Artportalen, Biologg, Entomologiska samlingarna (NHRS) via GBIF, Fågeltaxeringen, iNaturalist, Kustfåglar i Bottniska viken, Miljödata MVM, Nationell ängs- och betesinventering (TUVA), Svensk Dagfjärilsövervakning och Virtuella herbariet. https://fyndkartor.artfakta.se (2024-02-17)
ArtDatabanken. www.artfakta.artdatabanken.se (2024-03-03)
Lantmäteriet. Historiska Kartor och Akter (lantmateriet.se)
Miljödataportalen, Naturvårdsverket. Miljödataportalen (naturvardsverket.se)
Naturvårdsverket. Skyddad natur. http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/ (2024-02-15)
Skogsstyrelsen. Skogens Pärlor. Skogsstyrelsen - Skogens pärlor (2024-02-15)

Bilaga 1. Karta över Särskilt Skyddsvärda Träd

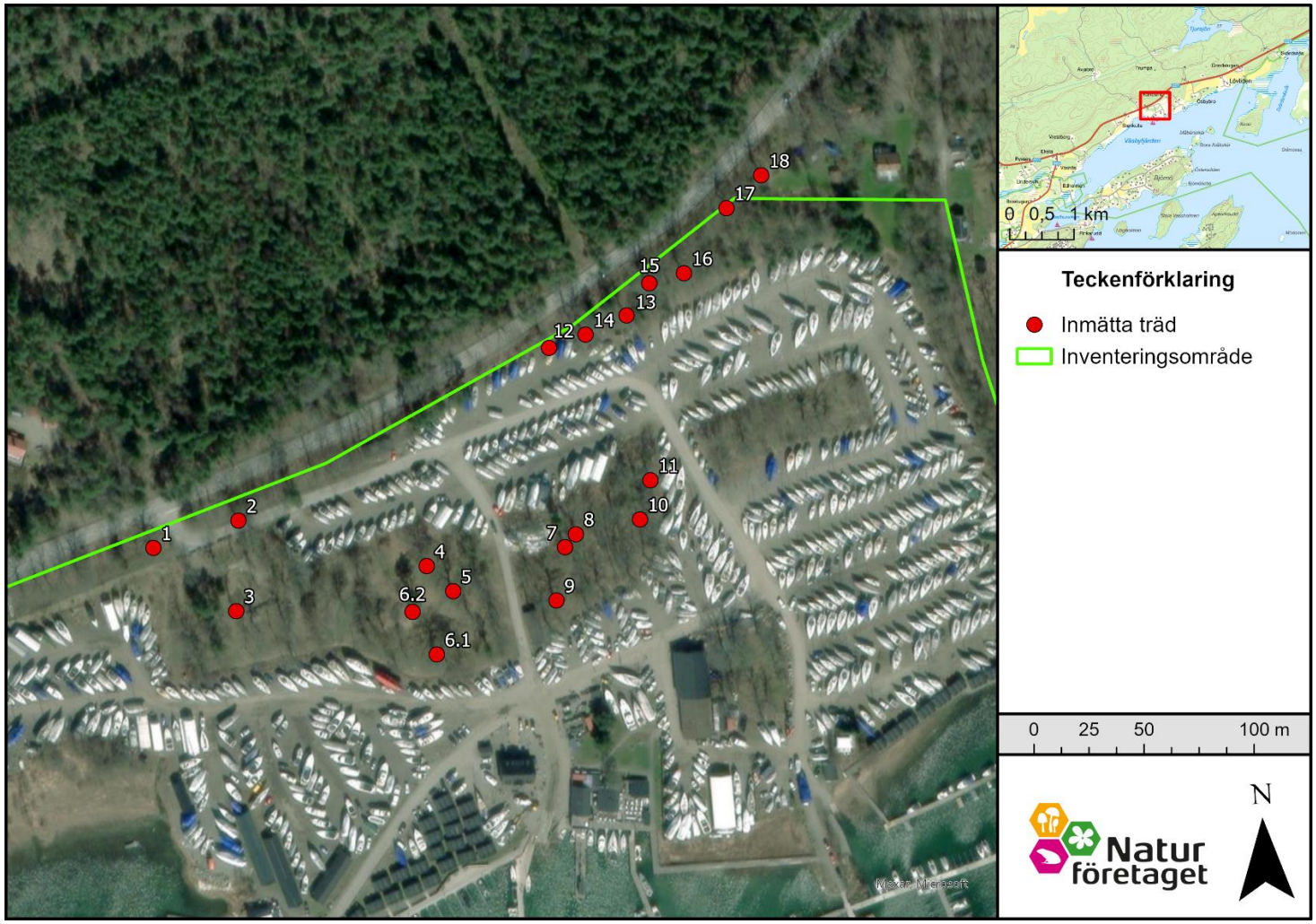

Figur 1. Kartbild över inventeringsområdet med skyddsvärda träd numrerade enligt samma ordning som i tabell 2.

Bilaga 2. Karta över naturvärdesbiotoper, uppdaterad

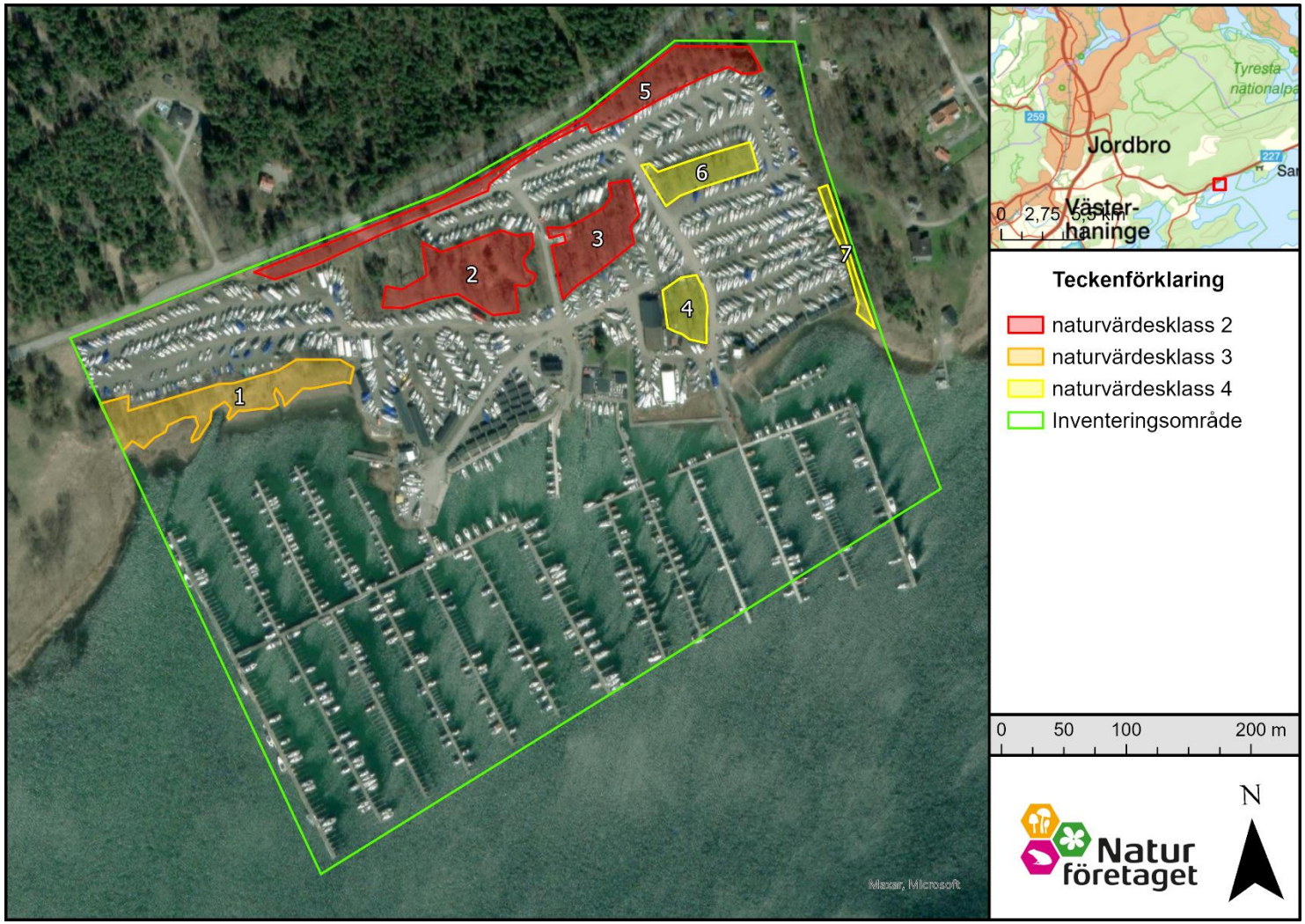

Figur 1. Kartbild över inventeringsområdet med avgränsade naturvärdesbiotoper numrerade enligt samma ordning som i områdesbeskrivningen och färglagda efter bedömt naturvärde enligt klassningen i SIS-standarden**.** Övriga ytor inom inventeringsgränserna som ej färglagts har lågt naturvärde.

Bilaga 3. Naturvärdesbiotop 2, uppdaterad

2. Ekbacke

Figur 1. Dike i biotopen. (Se också försättsbladet)

Naturtyp	Skog-och buskmark	**Inventerare**	Sara Janbrink
Biotoptyp	SK6 Träddunge	**Datum**	2024-05-08

Naturvärdesklass	2
Biotopvärde	Påtagligt
Artvärde	Påtagligt
Natura 2000-naturtyp	Bitvis näringsrik ekskog 9160
Naturvårdsarter	Ask, blåsippa, liljekonvalj

Motivering till klassning

Klassningen från 2017 bibehålls.

Biotopvärdet motiveras av att ekbackar med ett flertal jätteträd samt föryngringsekar är värdefulla. Därtill finns flertalet äldre björkar samt ett större antal hässlen.

Artvärdet knyts till att jätteekarna och de övriga träden, gamla björkar och hässlen, hyser artrikedom i form av riklig lavflora samt att det finns spår efter vedlevande insekter.

Beskrivning

Den tidigare hassellunden har sedan inventeringen 2017 röjts och bedöms nu snarare vara en ekbacke. På grund av exploatering har delar av biotopen avverkats och grävts upp varför biotopen nu minskat avsevärt i storlek sedan tidigare bedömning. En maskinväg går också tvärs genom biotopen. Då de värdefulla jätteekarna och björkarna samt ett större antal hässlen fortfarande finns kvar görs bedömningen att biotopen kan behålla sin tidigare klassning eftersom biotopens naturvärden främst är knutna till träden.

Ett grävt dike med låg grad av naturlighet korsar biotopen i nord-sydlig riktning. Det kommer från en trumma under bilvägen samt leds i trumma under fordonsvägen inne i biotopen. Diket har vattenflöde, är ca 2m brett och 1,5m djupt med ett vattendjup på 1dm.